

PSIXOLOGIYA SOHASIDA ILMIY SALOHİYATGA EGA BO'LGAN KADRLAR TAYYORLASH MEXANIZMLARI VA ISTIQBOLLARI.

Amirova Nazokat Uroq qizi

Termiz davlat pedagogika instituti o'qituvchisi.

amirovanazokat49@gmail.com. +998996775933

Anonatsiya: Psixologiya sohasida ilmiy salohiyatga ega bo'lgan kadrlar tayyorlash bugungi kunda asosiy masalalardan bo'lib qolmoqda. Aynan bugungi kunda ilmiy salohiyatga ega kadrlarni tayyorlash va ularga shart-sharoitlar yaratish va uning turli xil usullari ,yo'llarini ishlab chiqish , ko'rsatmalar berish haqida bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Psixologiya, salohiyatli kadr, psixologik mexanizm , zamonaviy tendensiyalar , psixologik xizmat .

So'nggi yillarda mamlakatda psixologiya sohasida pedagog kadrlarni tayyorlash hamda amaliyotchi psixologlar faoliyatini qo'llab-quvvatlashga oid bir qator ishlar amalga oshirildi. Bugungi kunda aynan zamonaviy psixologiyada malakali kadrlar tayyorlash , psixologiya sohalari yo'nalishlari bo'yicha oliy ta'lim yurtlariga qamrovni yanada kengaytirish ishlari amalga oshirilmoqda. Aholining psixologik savodxonligini oshirish chora va tadbirlari ko'rib chiqildi va amalga oshirildi.

Olib borilayotgan ishlar ko'lamiga qaramasdan sohada zudlik bilan bartaraf etilishi talab etiladigan qator muammolar saqlanib qolmoqda.

➤ birinchidan, ta'lim tizimining barcha bosqichlarida yoshlarning psixologik holati diagnostikasiga ixtisoslashgan psixolog kadrlar hamda tashkilotlar mavjud bo'lsada, ularning faoliyatini muvofiqlashtirish va boshqarishni amalga oshiradigan yagona tuzilmaning mavjud emasligi psixologik xizmatlar faoliyati samaradorligining past darajada qolishiga ta'sir ko'rsatmoqda;

➤ ikkinchidan, ta'lim muassasalarida profilaktika inspektorlari va mahalla vakillarining xizmat xonalari tashkil etilgan bo'lsada, ularning ta'lim muassasalari bilan o'zaro hamkorligi yo'nalishlari hamda faoliyati samaradorligini baholash mexanizmlari belgilab berilmagan;

➤ uchinchidan, aholiga psixologik xizmat ko'rsatish yetarlicha yo'lga qo'yilmaganligi oqibatida jamiyatda ijtimoiy-psixologik, jumladan, oilaviy muammolar (ajrimlar, oiladagi nizolar, ota-ona va farzand munosabatlari,

➤ qarindoshlar o'rtasidagi nikoh, erta tug'ruq), "ommaviy madaniyat"ning salbiy ta'sirlariga tobelik, o'z joniga qasd qilish holatlari davom etmoqda;

- to'rtinchidan, oliy ta'lim tizimida psixologiya sohasida tayyorlanayotgan amaliyotchi psixolog kadrlarning bilimlari umumiy bo'lib qolib, tor soha mutaxassislarini tayyorlash amaliyoti yo'lga qo'yilmagan;
- beshinchidan, psixologiya sohasida magistratura va doktoranturaga qabul soni past darajada bo'lganligi oqibatida, milliy psixologiya maktabini shakllantirishda oqsoqlik sezilmoqda;
- oltinchidan, psixolog kadrlarning moliyaviy rag'batlantirilishi, aholiga psixologik xizmat ko'rsatuvchi markazlar faoliyatining qoniqarsiz ahvolda ekanligi ularga tajribali psixolog kadrlarni jalb qilish imkoniyatini bermayapti.

Respublikamizda aholiga qulay sifatli psixologik xizmat ko'rsatish maqsadida bugungi kunda shu bir qator muommolar bo'lishiga qaramay psixologiya sohasiga ,aholiga psixologik xizmat ko'rsatishga yetarlicha e'tibor va e'tirof qaratilyapti desak mubolag'aa bo'lmaydi. Psixolog inson qalbini bunyodkori va naqqoshidir. Shu o'rinda psixologik xizmat ko'rsatish haqida ma'lumot berib o'tish joiz , Psixologik xizmatning asosiy mazmuni - sog'lom shaxsning o'sishini ta'minlash, shaxs rivojlanishidagi turli qiyinchiliklarni korreksiya qilish, kasb tanlash muammolaridir. Chexoslavakiyadagi psixolog maslahatchining asosiy funksiyasi psixodiagnostik faoliyatdan iboratdir. Sobiq sovet psixologiyasida bolalar tarbiyasi va ta'limida psixologiyadan foydalanish borasida urinishlar pedologiya doirasida vujudga keldi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki bugungi psixologiya sohasi va unda psixologik xizmat ko'rsatish nazariya va amaliyotda bajarilmoqda . Ta'lim tizimi psixologiyaning o'rnini va uning samarasi bilinib kelinmoqda . Ruhan va jismonan kamol topgan shaxsga ega mamlakatda rivojlanish va yuksalish davom etib kelaveradi. Buning uchun bizda ta'lim sifatini yaxshilash va malakali kadrlar tayyorlash bugungi kunimizning ta'lim siyosatining dolzarb muammolaridandir. Ta'limimiz sifatli ,tizimli ,uzluksiz bo'lsagini va jahon tajribasidan andoza olgan holda yondashilsa, bu muommolarga oz bo'lsada yechib topish yo'llarini topgan bo'lardik va samarali natijalar o'z aksini topadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Raxmanov.A Jumanazarov. Yo. Akbarov.S “YOSH DAVRLARI PSIXOLOGIYASI” Muammoli maruzalar matni Namangan 2009
- 2.Zufarova M.E.UMUMIY PSIXOLOGIYA O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti TOSHKENT 2010
- 3.Pedagogika G'G'A.Q.Munavvarovning tahriri ostida . – Toshkent, O'qituvchi, 1996.
- 4.Podlaso'y I.P. Pedagogika. Novo'y kurs. V 2 kn. . Kn. 1. – Moskva, Vldos1997.

5. Tursunov I., Nishonaliyev U. Pedagogika kursi. –T.: O'qituvchi, 1999.
6. G'oziyev E. Psixologiya (Yosh davrlari psixologiyasi). _T.: O'qituvchi, 1994.
7. Nishanova.Z.T. "PSIXOLOGIK XIZMAT", –T.:2007.
8. Safaev N.S., Mirashirova N.A., Odilova N.G. "Umumiy psixologiya nazariyasi va amaliyoti", –T.:2013.

